

**ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Головою ГС «УАІТ»

наказ від 08.10.2026 № 2610-08/1-в

Галушко В. О.



ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти
«ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ВЛАСНА
БАЗА ЦИФРОВИХ ТРЕНАЖЕРІВ ДО УРОКІВ, СТВОРЕНИХ БЕЗ ПРО-
ГРАМУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ,
ЗОКРЕМА ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ»**

Запоріжжя – 2026

Розробник(и): Громадська спілка «Українська асоціація інноваційних технологій» (Галушко В. О., доктор технічних наук, голова ГС «УАІТ»).

Напрямок підвищення кваліфікації: цифрові технології педагогічної діяльності на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН від 12.10.2022 № 904), тема 2.4 «Цифрові технології педагогічної діяльності».

Термін дії програми: з 08.10.2026 до 31.12.2030 року.

Рецензенти: Александров Микита Олександрович, доктор філософії (PhD), доцент Донецького національного технічного університету.

© ГС «Українська асоціація інноваційних технологій», 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Учням 5–9 класів на кожному уроці потрібне відпрацювання вмінь із миттєвим зворотним зв'язком: усні обчислення, правопис, дати й терміни, послідовність дій, читання графіків. Готові вправи в мережі рідко точно відповідають темі, рівню класу й календарно-тематичному плануванню, а вчитель, який не є програмістом, зазвичай не має часу створювати їх з нуля. Інструменти штучного інтелекту й шаблони дають змогу вчителю створювати цифрові тренажери без програмування, накопичувати власну базу тренажерів до свого предмета й адаптувати їх для учнів з особливими освітніми потребами.

Програма повністю відображає зміст теми 2.4 «Цифрові технології педагогічної діяльності» Типової програми (наказ МОН від 12.10.2022 № 904) і розкриває кожен її складник на прикладі цифрового тренажера до уроку. Варіативна частина (до 30 % обсягу) присвячена психологічним засадам тренажера й тренажерам для учнів з особливими освітніми потребами.

Цільова група: вчителі закладів загальної середньої освіти, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси) у 5–9 класах.

Обсяг (тривалість): 30 год (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: програма розроблена на основі окремої теми (2.4) Типової програми для напряму «цифрові технології педагогічної діяльності на рівні базової середньої освіти» (наказ МОН № 1608, п. 4: обсяг не менше 15 год); зміст теми відображено повністю, авторський (варіативний) зміст: модуль 5 (4,5 год, 16 % обсягу змісту). Пролонгована форма: 5 тижнів. Слухачі не програмують: інструменти штучного інтелекту створюють чернетку тренажера за промпт-шаблоном, а вчитель перевіряє коректність, налаштовує підказки й рівні складності та зберігає тренажер як шаблон, у якому для наступної теми достатньо замінити завдання. Кожен слухач створює щонайменше п'ять тренажерів до різних уроків свого предмета (зокрема один: для учня з особливими освітніми потребами), два власні шаблони тренажерів і впорядковану базу тренажерів за календарно-тематичним плануванням. Приклади: з тренажерів ГС «УАІТ»: усні обчислення, картинка-слово, стрічка часу, послідовність дій, читання графіка, соціальна історія. Програму реалізують викладачі ГС «УАІТ», які мають досвід розроблення цифрових тренажерів.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна, змішаний режим): асинхронно: цифрові інтерактивні лекції й тестування на освітній платформі суб'єкта підвищення кваліфікації; синхронно: 5 практичних занять та захист підсумкової роботи на платформі для вебконференцій з обов'язковою участю слухачів.

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення інформаційно-цифрової компетентності вчителів щодо створення безпечного цифрового освітнього

середовища навчального предмета, добору, модифікації й створення без програмування цифрових тренажерів з використанням інструментів штучного інтелекту, створення шаблонів і власної бази тренажерів, цифрового оцінювання та використання даних про прогрес учнів, зокрема учнів з особливими освітніми потребами.

Завдання підвищення кваліфікації:

- розкрити можливості, переваги й виклики цифрового освітнього середовища предмета та правила безпечної роботи з тренажерами й інструментами штучного інтелекту

- сформувані вміння добирати, модифікувати й створювати без програмування цифрові тренажери до різних уроків та шаблони тренажерів

- удосконалити вміння використовувати тренажери для оцінювання, зворотного зв'язку й рефлексії та аналізувати дані про прогрес учнів

- навчити створювати, зберігати й спільно використовувати власну базу тренажерів з дотриманням авторського права й академічної доброчесності та адаптувати тренажери для учнів з особливими освітніми потребами

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН від 29.08.2024 № 1225):

- А3. Інформаційно-цифрова компетентність: А3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; А3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси

- А2. Предметно-методична компетентність: А2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти

- В1. Інклюзивна компетентність: В1.1. Здатність створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища

Очікувані результати підвищення кваліфікації: після завершення навчання за програмою слухачі зможуть:

- пояснювати можливості, переваги та виклики цифрового освітнього середовища предмета й місце тренажера на різних етапах уроку

- застосовувати правила безпечної поведінки, захисту персональних даних і перевірки достовірності, зокрема завдань, створених штучним інтелектом

- створювати без програмування цифрові тренажери й шаблони тренажерів до різних уроків, добирати й модифікувати готові та оцінювати їх ефективність

- використовувати тренажери для оцінювання, зворотного зв'язку й рефлексії та аналізувати дані про прогрес учнів

– систематизувати власну базу тренажерів за календарно-тематичним плануванням і організовувати спільну роботу з нею з дотриманням авторського права й академічної доброчесності

– обґрунтовувати будову тренажера психологічними засадами навчання й адаптувати тренажери для учнів з особливими освітніми потребами

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: оцінювання накопичувальне, за 100-бальною шкалою: міні-тести цифрових лекцій: до 10 балів; практичні завдання модулів 1–5 (7 завдань по 6 балів): до 42 балів; підсумковий тест (20 питань, по 1 балу): до 20 балів; підсумкова робота «Моя база тренажерів» (п'ять тренажерів до різних уроків, зокрема один для учня з особливими освітніми потребами, два шаблони, база за КТП з описом, аналіз апробації): до 28 балів за критеріями: відповідність темам і рівню класу (10), коректність, доступність і безпека (10), систематизація й придатність до повторного використання (8). Сертифікат видається за умови: не менше 60 балів, участь у 5 синхронних заняттях і захисті підсумкової роботи (пропущене заняття відпрацьовується на консультації). Самооцінювання: через міні-тести й чек-лист якості тренажера; зворотний зв'язок викладача: після кожного практичного завдання.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації (30 год / 1 кредит ЄКТС), який видає ГС «УАІТ»; відомості вносяться до платформи «Вектор».

Вартість: 1500 грн для одного слухача.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено цифрові інтерактивні лекції, які слухачі опрацьовують асинхронно. Особливістю практичних занять є створення без програмування тренажерів до різних уроків свого предмета на 5 синхронних заняттях з викладачем і в практичних завданнях з письмовим зворотним зв'язком. Самостійна робота передбачає доопрацювання тренажерів, апробацію з учнями й наповнення власної бази. Підсумкові заходи: підсумковий тест (асинхронно) і захист підсумкової роботи (синхронно).

Зміст програми складається з 5 модулів та 11 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 20 питань і захищають підсумкову роботу. Максимальна кількість балів: 100. Прохідний бал: 60. Учасники, які успішно пройшли навчання, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них лекційні заняття 4 год, практична робота 20,5 год, самостійна робота 3,5 год, контрольні заходи 2 год.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Цифрове освітнє середовище предмета і тренажер на уроці					
Тема 1.1. Цифрове освітнє середовище навчального предмета. Тренажери для різних уроків	0,5	2	0,5	–	3
Тема 1.2. Безпечна поведінка, захист персональних даних, достовірність джерел і завдань від штучного інтелекту	0,5	2	–	–	2,5
Разом за модулем	1	4	0,5	–	5,5
МОДУЛЬ 2. Тренажер без програмування: створення, модифікація, шаблони					
Тема 2.1. Класифікація ресурсів і типів тренажерів. Національні освітні ресурси, добір і модифікація	0,5	2	0,5	–	3
Тема 2.2. Створення тренажера без програмування з використанням штучного інтелекту	0,5	2,5	0,5	–	3,5
Тема 2.3. Шаблони тренажерів: один шаблон: багато тем	–	2	0,5	–	2,5
Разом за модулем	1	6,5	1,5	–	9
МОДУЛЬ 3. Тренажери для оцінювання, зворотного зв'язку і даних					
Тема 3.1. Тренажер як інструмент оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії	0,5	1,5	–	–	2
Тема 3.2. Дані тренажерів про прогрес учнів для рішень щодо освітнього процесу	–	1,5	0,5	–	2
Разом за модулем	0,5	3	0,5	–	4
МОДУЛЬ 4. Власна база тренажерів і спільна робота					
Тема 4.1. Власна база тренажерів: створення, зберігання, систематизація, спільна робота	0,5	2	0,5	–	3
Тема 4.2. Комунікація з учнями, батьками, колегами. Авторське право й академічна доброчесність	0,5	1,5	–	–	2
Разом за модулем	1	3,5	0,5	–	5
МОДУЛЬ 5. Психологічні засади тренажера і тренажери для учнів з особливими освітніми потребами					
Тема 5.1. Психологічні засади цифрового тренажера	0,5	1,5	–	–	2
Тема 5.2. Тренажери для учнів з особливими освітніми потребами	–	2	0,5	–	2,5
Разом за модулем	0,5	3,5	0,5	–	4,5
Підсумкові заходи	–	–	–	2	2
Усього	4	20,5	3,5	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Цифрове освітнє середовище предмета і тренажер на уроці

Тема 1.1. Цифрове освітнє середовище навчального предмета. Тренажери для різних уроків

Поняття електронного (цифрового) освітнього середовища; можливості, переваги та виклики для очного, дистанційного й змішаного навчання. Місце тренажера на етапах уроку: актуалізація, відпрацювання, самоперевірка, домашнє завдання. Тренажери для різних уроків: усні обчислення й дробі (математика), правопис і словник (мови), стрічка часу й дати (історія), терміни й класифікації (природничі), читання графіка (фізика, географія). Практика: карта тренажерів до теми свого предмета.

Тема 1.2. Безпечна поведінка, захист персональних даних, достовірність джерел і завдань від штучного інтелекту

Відповідальна й безпечна поведінка в цифровому просторі. Захист цифрових пристроїв, персональних даних та електронних (цифрових) освітніх ресурсів; тренажер без збирання зайвих даних учнів. Захист учнів від небажаного контенту: налаштування фільтрів, безпечний пошук, добір перевірених ресурсів для тренажерів. Маніпуляційні технології та пропаганда в інтернет-середовищі; оцінювання достовірності джерел і перевірка завдань, створених штучним інтелектом, на фактичні й предметні помилки. Практика: перевірка тренажера, створеного штучним інтелектом, за чек-листом.

МОДУЛЬ 2. Тренажер без програмування: створення, модифікація, шаблони

Тема 2.1. Класифікація ресурсів і типів тренажерів. Національні освітні ресурси, добір і модифікація

Класифікація та призначення електронних (цифрових) освітніх ресурсів; типи тренажерів: вибір відповіді, відповідність, впорядкування, заповнення пропусків, введення відповіді, картки. Огляд національних та регіональних освітніх ресурсів. Добір і модифікація готових тренажерів з урахуванням мети, віку та потреб учнів. Практика: модифікація готового тренажера до теми КТП.

Тема 2.2. Створення тренажера без програмування з використанням штучного інтелекту

Промпт-шаблон «тема: тип: 8–10 завдань трьох рівнів: коментарі до помилок»; створення тренажера інструментом штучного інтелекту у вигляді готової вебсторінки або в безкоштовному конструкторі; перевірка коректності, редагування, тестування на телефоні; оцінювання ефективності тренажера для досягнення навчальних цілей. Практика: два тренажери різних типів до різних уроків.

Тема 2.3. Шаблони тренажерів: один шаблон: багато тем

Створення власного шаблону тренажера: незмінна будова (інструкція, рівні, підказки, підсумок) і змінні завдання; заміна завдань у шаблоні для нової теми без програмування; шаблон для класу й для домашньої роботи; офлайн-файл на випадок відключень. Практика: два власні шаблони й по одному тренажеру на їх основі.

МОДУЛЬ 3. Тренажери для оцінювання, зворотного зв'язку і даних

Тема 3.1. Тренажер як інструмент оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії

Цифрові інструменти для формувального й підсумкового оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії навчання; коментарі до типових помилок; самоперевірка учня; рефлексія наприкінці тренажера. Практика: тренажер-самоперевірка з коментарями до помилок.

Тема 3.2. Дані тренажерів про прогрес учнів для рішень щодо освітнього процесу

Цифрові сервіси для отримання даних про прогрес здобувачів освіти; облік результатів без персональних даних (код замість прізвища). Використання даних для прийняття рішень щодо освітнього процесу: групи для повторення, корекція наступного уроку. Практика: аналіз результатів апробації тренажера.

МОДУЛЬ 4. Власна база тренажерів і спільна робота

Тема 4.1. Власна база тренажерів: створення, зберігання, систематизація, спільна робота

Створення, зберігання, систематизація та організація спільної роботи з цифровими освітніми ресурсами: база тренажерів за класами й темами КТП, опис кожного тренажера (тема, тип, рівень, тривалість), надання доступу, поширення й спільне використання в методичному об'єднанні. Практика: власна база тренажерів за КТП.

Тема 4.2. Комунікація з учнями, батьками, колегами. Авторське право й академічна доброчесність

Цифрові інструменти та ресурси для професійного спілкування, обміну досвідом, комунікації зі здобувачами освіти, батьками, колегами; правила спілкування онлайн; інструкція для учнів і повідомлення батькам про тренажери. Захист авторських прав у мережі Інтернет, ліцензії Creative Commons. Дотримання академічної доброчесності та вимог законодавства під час створення й модифікації ресурсів, зокрема з інструментами штучного інтелекту. Практика: позначення авторства й ліцензії в базі тренажерів.

МОДУЛЬ 5. Психологічні засади тренажера і тренажери для учнів з особливими освітніми потребами

Тема 5.1. Психологічні засади цифрового тренажера

Когнітивне навантаження й дозування: один крок: одна дія. Увага й робоча пам'ять: короткі серії, візуальні опори. Зворотний зв'язок і ставлення до

помилки: коментар замість «неправильно». Мотивація успіху: посиленість, видимий прогрес, без змагання з іншими. Поступове зменшення підтримки. Практика: аналіз тренажера за психологічними критеріями.

Тема 5.2. Тренажери для учнів з особливими освітніми потребами

Доступність тренажера: шрифт, контраст, піктограми, простий текст, озвучення інструкцій, великі кнопки, без таймера за замовчуванням. Рівні підтримки й підказки; знеособлений профіль потреб учня; узгодження з асистентом учителя й батьками. Приклади: картинка-слово, лічба з візуальною опорою, послідовність дій, соціальна історія, візуальний таймер. Практика: тренажер для учня з особливими освітніми потребами свого класу.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Карта тренажерів до теми свого предмета та перевірка тренажера, створеного штучним інтелектом, за чек-листом.
2. Модифікація готового тренажера до теми КТП.
3. Два тренажери різних типів до різних уроків, створені без програмування.
4. Два власні шаблони тренажерів і тренажери на їх основі.
5. Тренажер-самоперевірка й аналіз результатів апробації.
6. Власна база тренажерів за КТП з позначенням авторства й ліцензії.
7. Тренажер для учня з особливими освітніми потребами свого класу.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Який тип тренажера доречний для відпрацювання правила, а який: для запам'ятовування дат?
2. Які помилки найчастіше трапляються в завданнях, створених штучним інтелектом?
3. Чим шаблон тренажера відрізняється від готового тренажера?
4. Чому тренажер для учня з особливими освітніми потребами не повинен мати таймера за замовчуванням?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 08.10.2026).
2. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення: 08.10.2026).
3. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова КМУ від 21.08.2019 № 800.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-п> (дата звернення: 08.10.2026).

4. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова КМУ від 05.11.2025 № 1439.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1439-2025-п> (дата звернення: 08.10.2026).

5. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п> (дата звернення: 08.10.2026).

6. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225.

URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/93546/ (дата звернення: 08.10.2026).

7. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти : наказ МОН України від 12.10.2022 № 904.

URL: https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf (дата звернення: 08.10.2026).

8. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 08.10.2026).

9. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20> (дата звернення: 08.10.2026).

Основна література

1. Мікс цифрових інструментів учителя : ресурсний каталог / уклад.: Ю. Борисенко, О. Стягунова. Київ : УІРО, 2024. 22 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/06/miks-czyfrovyyh-instrumentiv-uchytelya.pdf> (дата звернення: 09.10.2026).

2. Штучний інтелект в освітніх галузях (природнича освітня галузь). Ч. 3 / уклад.: С. О. Доценко, Т. М. Собченко, А. В. Боярська-Хоменко. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. 58 с.

URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/5b5401de-641b-463d-a0be-76e3ab129a2e> (дата звернення: 09.10.2026).

3. Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти. Київ : МОН України, 2024.

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shchodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf> (дата звернення: 08.10.2026).

4. Інтерактивні симуляції PhET українською мовою (Університет Колорадо в Боулдері). URL: <https://phet.colorado.edu/uk/> (дата звернення: 09.10.2026).

5. Всеукраїнська школа онлайн. URL: <https://lms.e-school.net.ua> (дата звернення: 08.10.2026).

6. CAST. Universal Design for Learning Guidelines version 3.0. 2024. URL: <https://udlguidelines.cast.org> (дата звернення: 08.10.2026).